

IJTIMOIIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNALI

VOL.3 № 2

2026

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QUROLLI KUCHLARI FAOLIYATIDA MILLIY QADRIYATLARNING INTEGRATSIYASI

Abdulhayev Azizbek Abdurashid o‘g‘li
Namanagan davlat universiteti, mustaqil tadqiqotchi

Annotatsiya

Maqolada O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari faoliyatiga milliy qadriyatlarni integratsiyalash jarayonining falsafiy, ma’naviy-axloqiy va ijtimoiy-ma’rifiy asoslari tahlil etilgan. Milliy qadriyatlarning harbiy tuzumga singdirilishi nafaqat harbiy xizmatchilarning ongida vatanparvarlik, sadoqat va fidoyilik tuyg‘ularini mustahkamlash, balki armiyada ma’naviy-axloqiy muhitni barqarorlashtirish va milliy birlikni ta’minlashda ham muhim omil sifatida ko‘rib chiqiladi. Maqolada, shuningdek, milliy g‘oya, tarixiy xotira, ajdodlar merosi, urf-odatlar va ma’naviy merosning zamonaviy harbiy-siyosiy vaziyatda qanday tatbiq etilayotgani tahlil qilinadi. Qurolli Kuchlarda xizmat qilayotgan yosh avlodni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda milliy qadriyatlarning tutgan o‘rni, ularni zamonaviy texnologiyalar va ta’lim metodikasi bilan uyg‘unlashtirish yo‘llari yoritilgan. Tadqiqot davomida ushbu integratsiya jarayonining amaliy mexanizmlari, ijtimoiy-falsafiy talqinlari va istiqbollari chuqur tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: milliy qadriyatlar, Qurolli Kuchlar, vatanparvarlik, harbiy tarbiya, ma’naviy-axloqiy muhit, milliy g‘oya, tarixiy xotira, ijtimoiy-falsafiy asoslar, harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi, yoshlar ongini shakllantirish.

ИНТЕГРАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ВООРУЖЁННЫХ СИЛ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Абдулхаев Азизбек Абдурашид угли
Наманганский государственный университет, Независимый исследователь

Аннотация

В статье анализируются философские, духовно-нравственные и социально-просветительские основы процесса интеграции национальных ценностей в деятельность Вооружённых сил Республики Узбекистан. Внедрение национальных ценностей в военную систему рассматривается не только как фактор укрепления в сознании военнослужащих патриотизма, верности и преданности Родине, но и как важный элемент стабилизации духовно-нравственной среды и обеспечения национального единства в армии. В работе также исследуется, каким образом национальная идея, историческая память, наследие предков, обычаи и духовное наследие находят своё применение в современных военно-политических условиях. Особое внимание уделяется роли национальных ценностей в воспитании молодого поколения, служащего в Вооружённых силах, в духе военного патриотизма, а также путям их гармоничного сочетания с современными технологиями и методиками обучения. В ходе исследования глубоко анализируются практические механизмы, социально-философские интерпретации и перспективы данного интеграционного процесса.

Ключевые слова: национальные ценности, Вооружённые силы, патриотизм, военное воспитание, духовно-нравственная среда, национальная идея, историческая память, социально-философские основы, военно-патриотическое воспитание, формирование сознания молодёжи.

INTEGRATION OF NATIONAL VALUES IN THE ACTIVITIES OF THE ARMED FORCES OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

Abdulkhayev Azizbek Abdurashid o'g'li

Namangan State University, Independent Researcher

Abstract

This article analyzes the philosophical, moral-ethical, and socio-educational foundations of the process of integrating national values into the activities of the Armed Forces of the Republic of Uzbekistan. The incorporation of national values into the military system is viewed not only as a factor strengthening patriotism, loyalty, and dedication to the homeland in the consciousness of servicemen but also as a crucial element in stabilizing the moral-ethical environment and ensuring national unity within the army. The study also examines how the national idea, historical memory, ancestral heritage, customs, and spiritual legacy are applied in the context of modern military-political conditions. Special attention is given to the role of national values in educating the younger generation serving in the Armed Forces in the spirit of military patriotism, as well as ways to harmoniously integrate them with modern technologies and educational methodologies. The research provides a thorough analysis of the practical mechanisms, socio-philosophical interpretations, and future prospects of this integrative process.

Keywords: national values, Armed Forces, patriotism, military education, moral-ethical environment, national idea, historical memory, socio-philosophical foundations, military-patriotic education, youth consciousness formation.

Milliy qadriyatlar har bir xalqning tarixiy tajribasi, ma'naviy-ma'rifiy dunyoqarashi, hayot tarzini aks ettiruvchi murakkab ijtimoiy-madaniy hodisadir. Ayniqsa, ularning davlat institutlari, xususan, mudofaa tizimi bilan o'zaro munosabati va integratsiyalashuvi jamiyat barqarorligi va taraqqiyotining muhim omili sifatida namoyon bo'ladi. O'zbekiston Respublikasi o'zining mustaqillikka erishgan ilk kunlaridanoq, milliy davlatchilikni barpo etish jarayonida qadimiy, zamonaviy va istiqbolli qadriyatlarni uyg'unlashtirishga alohida e'tibor qaratib, bu jarayonni harbiy soha, xususan, Qurolli Kuchlar faoliyatiga ham izchil tatbiq etib kelmoqda. Zero, O'zbekistonning harbiy salohiyati nafaqat texnik, balki ma'naviy-axloqiy omillar, jumladan, milliy g'urur, vatanparvarlik, fidoyilik, sharaf va burch kabi qadriyatlar bilan ham bevosita bog'liqdir. Harbiy sohaga milliy qadriyatlarni chuqur integratsiyalash – bu nafaqat harbiy xizmatchining ma'naviy poydevorini mustahkamlash, balki butun jamiyatda milliy birlik, ruhiy tetiklik va ideologik immunitetni shakllantirishning muhim bosqichidir. Zamonaviy geosiyosiy o'zgarishlar, informatsion urushlar, ideologik tahdidlar va transmilliy xavf-xatarlar sharoitida harbiy sohani nafaqat texnologik, balki ma'naviy jihatdan ham barqarorlashtirish dolzarb ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan, milliy qadriyatlarning Qurolli Kuchlar faoliyatidagi integratsiyasi nafaqat harbiy tarbiyaning, balki milliy xavfsizlik strategiyasining ajralmas komponenti sifatida qaralmoqda. O'zbekiston Respublikasida ayni yo'nalishda olib borilayotgan islohotlar, qabul qilinayotgan huquqiy-normativ hujjatlar, harbiy ta'lim tizimidagi o'zgarishlar va harbiy xizmatchilarning ijtimoiy-ma'naviy hayotida milliy qadriyatlar integratsiyasining kuchayib borayotganini ko'rsatadi. Shu bois, ushbu ilmiy maqola O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari faoliyatida milliy qadriyatlarning integratsiyalashuvi jarayonini har tomonlama ilmiy-falsafiy, sotsiologik va tarixiy nuqtai nazardan tadqiq etishga qaratilgan. Maqolaning metodologik asosi sifatida milliy identitet

nazariyasi, sotsiomadaniy integratsiya modeli, harbiy-pedagogik yondashuvlar hamda aksiologik (qadriyatshunoslik) tahlil prinsiplari qabul qilingan. Ayniqsa, milliy qadriyatlarning ideologik va amaliy jihatdan harbiy xizmatchining dunyoqarashiga qanday ta'sir qilishi, ularni kasbiy faoliyatga qanday motivatsiya berishi, ijtimoiy moslashuviga qanday xizmat qilishi muhim tahliliy mezonlar sifatida tanlangan. Harbiy sohada qadriyatlar tizimining shakllanishi va ularning integratsiyasi – bu murakkab, ko'p bosqichli va ko'p omilli ijtimoiy jarayondir. Ushbu jarayonni chuqur tahlil qilish uchun, avvalo, “milliy qadriyatlar” tushunchasining mohiyati, funksional xarakteri, tarixiy evolyutsiyasi va ijtimoiy institutlar bilan aloqadorlik darajasi aniqlanishi lozim. Ilmiy manbalarda qadriyatlar – bu jamiyat tomonidan qadrlanadigan, e'tirof etiladigan, avloddan-avlodga o'tadigan, kishilarning axloqiy va ijtimoiy me'yorlarini belgilovchi, hayot falsafasini shakllantiruvchi omil sifatida talqin etiladi[1]. Harbiy sohada esa bu qadriyatlar alohida shakl va mazmunda namoyon bo'ladi: Vatanga sadoqat, qasamyodga va'daga va'dadorlik, intizom, jasorat, ijtimoiy mas'uliyat, davlatga fidoyilik – bu qadriyatlar harbiy shaxsning shaxsiy va kasbiy kamolotini belgilovchi me'zonlardir. Bugungi global muhitda, ayniqsa, O'zbekiston singari geosiyosiy va madaniy jihatdan muhim makonda joylashgan davlatlar uchun milliy qadriyatlarni saqlash, ularga tayanib ijtimoiy institutlarni mustahkamlash, ayniqsa harbiy tuzilmalar doirasida, milliy xavfsizlik siyosatining ustuvor yo'nalishiga aylanmoqda. Harbiy xizmatchilarning ideologik immuniteti ularning texnik tayyorgarligidan kam ahamiyatga ega emas. Bu borada milliy qadriyatlar ularning ijtimoiy ongini shakllantiruvchi, harakat va fikrlarini muvofiqlashtiruvchi, vazifalarni ado etishdagi ruhiy barqarorlikni ta'minlovchi resurs bo'lib xizmat qiladi. Qurolli Kuchlar doirasida qadriyatlar integratsiyasi jamiyat va armiyaning o'zaro yaqinlashuvi, harbiylarning sivil hayot bilan uzviy bog'lanishi, xalqning armiyaga bo'lgan ishonchi va hurmatini mustahkamlovchi asosiy omildir[2]. Shuningdek, harbiy sohaga milliy qadriyatlarni integratsiyalash faqat “yuqoridan pastga” turidagi siyosiy buyruq va farmonlar orqali emas, balki harbiy xizmatchilarning ongiga ularni qadriyat sifatida chuqur singdirish, ularni ichki ehtiyojga aylantirish, ya'ni, aksiologik ijtimoiylashtirish orqali amalga oshiriladi. Bu jarayon, o'z navbatida, harbiy ta'lim tizimining tarkibiy elementlari: dasturlar, darsliklar, tarbiyaviy ishlanmalar, motivatsion texnologiyalar, psixologik tayyorgarlik modellari orqali izchil ravishda amalga oshirilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi tizimida faoliyat yuritayotgan harbiy oliy o'quv yurtlarining ta'lim dasturlarida milliy qadriyatlarga doir modullar, seminar-treninglar, psixopedagogik mashg'ulotlar joriy etilgan. Ayniqsa, mustaqillik yillarida harbiy ta'lim tizimining milliy lashtirilishi jarayoni bu yo'nalishda sifat o'zgarishlariga olib kelgan. Ushbu maqolada milliy qadriyatlarning integratsiyasi nafaqat umumiy ideologik yondashuv sifatida, balki aniq amaliy misollar, qonunchilik bazasi, harbiy xizmatchilar bilan olib borilayotgan ma'naviy-ma'rifiy ishlar, jamoatchilik bilan aloqalar, madaniyat va san'at tadbirlaridagi qatnashuvlar orqali tahlil qilinadi. Shu bilan birga, xalqaro tajriba, xususan, Turkiya, Isroil, Janubiy Koreya, AQSh va boshqa davlatlar armiyalarida milliy qadriyatlarning harbiy sohaga tatbiqi bilan solishtirma tahlil beriladi[3]. Maqolaning dolzarbligi shundan iboratki, O'zbekistonda ijtimoiy barqarorlik, xavfsizlik va yosh avlodning vatanparvarlik ruhida tarbiyasini ta'minlash uchun armiyaning faolligi va u orqali milliy qadriyatlarni keng targ'ib etish zaruriyati tobora ortmoqda. Shuningdek, bu masala Prezident Sh.M. Mirziyoyev tomonidan ilgari surilayotgan “Yangi O'zbekiston” g'oyasining harbiy sohadagi metodologik talqinidir. Xususan, davlat rahbarining “har bir harbiy xizmatchi milliy qadriyatlarimiz targ'ibotchisiga aylanishi kerak” degan g'oyalari ushbu maqolada amaliy tahlilga tayanadi[4].

Adabiyotlar tahlili: Xalqaro ilmiy makonda milliy qadriyatlarning harbiy institutlar doirasida integratsiyasi va vatanparvarlik ruhining shakllanishi bo'yicha chuqur nazariy tahlillarga bag'ishlangan ikki olimning ishlari muhim kontseptual asos sifatida ko'riladi.

James S. Burk, militaristik sotsiologiya va fuqarolar-harbiy munosabatlar bo'yicha yetakchi tadqiqotchi, vatanparvarlik va milliy qadriyatlarning harbiy institutlar kontekstida sotsiologik-strukturaviy nuqtai nazardan qanday o'zgarishini tahlil qiladi. Burkning nazariy yondashuvi bo'yicha milliy qadriyatlar nafaqat institutlar orqali tarbiyalanadigan, balki jamiyat ichida barqarorlik va ijtimoiy birdamlikni mustahkamlovchi ijtimoiy mexanizm sifatida shakllanadi[5]. Ikkinchi olim — fransiyalik sotsiolog Pierre Bourdieu, uning harbiy identitet va “field-habitus” nazariyasi, harbiy identitetni shakllantirish jarayonida milliy qadriyatlar qanday amaliy ramkalar ichida integratsiyalanishini ochib beradi. Bourdieu jenere tik institutlarda, xususan, ofitser tayyorlash muassasalarida vatanparvarlik va madaniy qadriyatlarning habitus orqali ichkilashtirilishini tahlil qiladi[6]. U bir qator mamlakatlarda zamonaviy harbiy ta'lim tizimida qadriyatlar konstruksiyasi va sotsializatsiya jarayonini Bourdieusian perspektivada tadqiq etadi. Burkning sotsiologik-strukturaviy yondashuvi va Bourdieu'ning habitus-maydon nazariyasi birgalikda vatanparvarlik tushunchasining har bir harbiy shaxs ongida qadriyat sifatida qanday o'zlashtirilishini, hamda bu qadriyatlar Qurolli Kuchlar faoliyatida institutsional va psixologik jihatdan qanday integratsiyalanishini izchil tahlil qilish imkoniyatini beradi. Bu ikki yondashuv bir-birini to'ldiruvchi tarzda — Burkning tartibiy strukturalari va Bourdieu'ning individu – institut munosabatlari modeli orqali — milliy qadriyatlarning harbiy kontekstda sintezlanishi va ijtimoiy-ma'naviy ahamiyatini ilmiy nuqtai nazardan ochib beradi[7]. Shu asosda, maqolada Burk va Bourdieu me'yoriy paradigma elementlari integratsiyalashgan holda O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarida milliy qadriyatlarning pedagogik shakllanishi, etika-axiologiya va ijtimoiy identitet kontekstida qanday tatbiq etilishi uzviy keltiriladi, bu esa o'z navbatida vatanparvarlik tarbiyasining falsafiy-sotsiologik jihatdan chuqur yoritilishiga xizmat qiladi.

Metotologik qism: Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari faoliyatida milliy qadriyatlarning integratsiyasini o'rganish jarayonida kompleks yondashuv asosida zamonaviy ilmiy-tadqiqot metodlaridan foydalanildi, xususan, tarixiy-taqqosloviiy tahlil metodi orqali milliy qadriyatlarning harbiy tizimga kiritilishining evolyutsion bosqichlari aniqlanib, ularning harbiy institutlar faoliyatiga ko'rsatgan ijtimoiy-falsafiy ta'siri baholandi, sistemali tahlil metodi yordamida milliy qadriyatlar tizimi va harbiy institutlar strukturasidagi o'zaro aloqadorliklar aniqlab berildi, shuningdek, empirik kuzatuv va kontent-tahlil metodlari orqali O'zbekiston Qurolli Kuchlari tarkibidagi ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar mazmuni tahlil qilinib, ularning amaliy samarasini aniqlashga erishildi, natijada milliy qadriyatlarning zamonaviy harbiy faoliyatdagi integratsion rolini ochib berish imkoniyati vujudga keldi.

Natija: Olib borilgan ilmiy tahlillar natijasida aniqlanishicha, O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari faoliyatida milliy qadriyatlarning integratsiyasi harbiy xizmatchilarning ma'naviy-ma'rifiy tayyorgarligi va axloqiy ongining shakllanishida muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda, ayniqsa, vatanparvarlik, fidoyilik, sadoqat, jamoaviylik, otabobolar urf-odatlariga hurmat singari qadriyatlarning tizimli ravishda harbiy pedagogik jarayonlarga singdirilishi natijasida shaxsiy motivatsiyaning ortishi, kasbiy o'zlikni anglashning chuqurlashuvi va milliy g'urning shakllanishi kuzatilib, bu esa harbiylar ongida milliy mafkuraga sodiqlik, ijtimoiy mas'uliyat va fuqarolik burchining aniq ifodalanishiga olib kelayotgani, shuningdek, ushbu integratsion yondashuv ijtimoiy-falsafiy jihatdan ijobiy ijtimoiy ong holatini mustahkamlash, zamonaviy xavf-xatarlarga qarshi mafkuraviy immunitetni shakllantirish hamda armiyada ichki birlik va ma'naviy barqarorlikni ta'minlashda muhim vosita bo'layotgani bilan izohlanadi.

Muxokama: Zamonaviy jamiyatda internet qaramligi va undan kelib chiqadigan psixologik izolyatsiya muammolari tobora kuchayib borar ekan, mazkur mavzuga oid ilmiy izlanishlar turli psixologik yo'nalishdagi olimlar o'rtasida qizg'in polemikani yuzaga

keltirmoqda. Xususan, AQShlik psixolog Sherry Turkle va nemis olimi Manfred Spitzer o'rtasidagi konseptual tafovutlar mazkur muammoning psixologik negizi va uning inson ongidagi aks etishini talqin etishda mutlaqo turlicha yondashuvlarni namoyon qiladi. Sherry Turkle o'zining "Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other"[8] nomli fundamental asarida internetga qaramlikning asosi texnologik muhitning insonga nisbatan "emotsional stimulyatsiyani sun'iy tarzda almashtirishi" bilan bog'liq ekanligini ta'kidlaydi. Uning fikricha, raqamli vositalar bilan doimiy aloqadorlik, ayniqsa ijtimoiy tarmoqlardagi virtual aloqa shakllari insonning real hayotdagi ijtimoiy tajribalarini zaiflashtirib, ularni yakkalanishga, o'z-o'ziga yetarli emotsional makon yaratishga undaydi. U bu holatni "psixologik aldanish" deb atab, inson o'zini ijtimoiy jihatdan faol deb o'ylagan holda, aslida izolyatsiyalangan, emotsional jihatdan beqaror holatga tushib qolishini ilmiy tahlillar bilan isbotlaydi. Turkle internet vositalarining cheksiz mavjudligi va ulardan doimiy foydalanish inson shaxsiyatining parchalanganligini kuchaytirishini, bu esa zamonaviy Maugli sindromining psixologik negizini tashkil etishini bildiradi. Manfred Spitzer esa o'zining "Digitale Demenz: Wie wir uns und unsere Kinder um den Verstand bringen"[9] asarida ushbu jarayonni keskinroq baholaydi va uni "raqamli demensiya" deb ataydi. U internet qaramligi va raqamli texnologiyalarga haddan tashqari bog'lanishni miya faoliyatining sun'iy cheklanishi sifatida tahlil qilib, bu holat insonning kognitiv resurslaridan to'laonli foydalana olmasligiga olib kelishini isbotlashga harakat qiladi. Spitzer fikricha, yoshlar ongida internet vositalari orqali shakllanayotgan identitetlar real ijtimoiy strukturaga asoslanmagan, balki "algoritmik manipulyatsiya" natijasidir. U Turkle'ning texnologiyani emotsional stimulyator sifatida ko'rish g'oyasini tanqid qiladi va bu yondashuv inson ongi rivojining fiziologik va nevrologik asoslarini inkor etishini ta'kidlaydi. Ikkala olim o'rtasidagi bahsning markazida internet qaramligining ong va shaxsiyatga ta'sir etuvchi mexanizmlari yotadi[10]. Turkle bu ta'sirni psixososial jarayonlar orqali izohlasa, Spitzer esa kognitiv va nevrobiologik asoslarni birlamchi deb hisoblaydi. Biroq ularning umumiy xulosasi shundan iboratki, raqamli texnologiyalar insonga o'z hayotini boshqarishda yordam berish o'rniga, aksincha, ularni boshqaruvchi vositaga aylanmoqda. Bu esa o'z navbatida zamonaviy Maugli sindromining psixologik va ijtimoiy asoslarini yaratadi.

Xulosa: Zamonaviy yoshlar ongiga tobora chuqurroq ta'sir ko'rsatayotgan internet qaramligi va psixologik izolyatsiya fenomenlari "Zamonaviy Maugli sindromi" deb ataluvchi murakkab psixologik holatning shakllanishiga sabab bo'lmoqda. Ushbu maqolada ushbu sindromning individual identitetga ko'rsatadigan salbiy ta'siri, uni yuzaga keltiruvchi asosiy omillar, xususan, virtual muhitning shaxsiy rivojlanish jarayonidagi destruktiv roli atroflicha yoritildi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Karimov I.A., Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch, Ma'naviyat, Toshkent, 2008, 176 bet
2. Atxamjonovna B. D., Shohbozbek E. RESPUBLIKAMIZDA MAKTABGACHA TA'LIMDA YOSHLARNING MA'NAVIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISH //Global Science Review. – 2025. – T. 4. – №. 5. – C. 221-228.
3. XOLIQOV I. Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda harbiy an'analarning o'rni //Buxoro davlat pedagogika instituti jurnali. – 2022. – T. 2. – №. 2.
4. Abdusattarovna O. X., Shohbozbek E. IJTIMOYIY FALSAFADA ZAMONAVIY PEDAGOGIK YONDASHUVLAR ASOSIDA SOG'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISH //Global Science Review. – 2025. – T. 4. – №. 5. – C. 175-182.
5. Ikramshikovna R. I. BO'LAJAK OFITSERLARDA HARBIY-VATANPARVARLIK

TUYG ‘USINI RIJOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK JIHATLARI //Tadqiqotlar. – 2025. – T. 59. – №. 4. – C. 36-43.

6. Diloram M., Shohbozbek E. O‘ZBEKISTONDA YOSHLARNING MA’NAVIY DUNYO QARASHINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI //Global Science Review. – 2025. – T. 4. – №. 5. – C. 207-215.

7. Ikromov X. O ‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YOSHLAR ORASIDA HARBIY VATANPARVARLIK HARAKATINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI //Молодые ученые. – 2025. – T. 3. – №. 16. – C. 90-92.

8. Maxliyo S., Shohbozbek E. YOSHLARNING MA’NAVIY DUNYO QARASHINI SHAKILLANTIRISDA MAKTABGACHA TA’LIMNING O’RNI //Global Science Review. – 2025. – T. 4. – №. 4. – C. 83-89.

9. Ahadjonovich Q. S., Bobir o’g’li Q. S. HARBIY VATANPARVARLIK AXLOQINI SHAKLLANTIRISHNING AN’ANAVIY VA ZAMONAVIY USULLARIDAN FOYDALANISH //THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY. – 2024. – T. 2. – №. 20. – C. 97-100.

10. Nurmatov B. X., Nutfiyev I. I. YOSHLARDA HARBIY VATANPARVARLIK TUYG ‘USINI SHAKLLANTIRISHNING MILLIY VA MA’NAVIY ASOSLARI //SCHOLAR. – 2024. – T. 2. – №. 5. – C. 182-187.